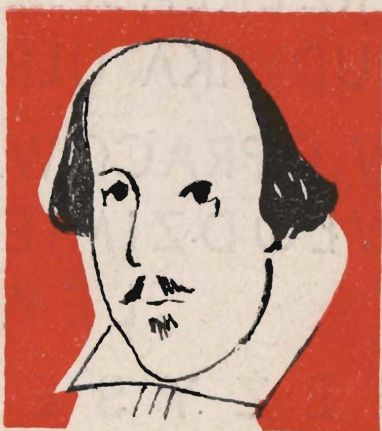

**TEATR
LUDOWY
NOWA
HUTA**

KIER. ART. KRYSZYNA SKUSZANKA

WILLIAM SZEKSPIR
MIARKA ZA MIARKE
KOMEDIA
W PIĘCIU AKTACH
PRZEKŁAD
LUDWIKA ULRICHA
W OPRACOWANIU
WŁODZIMIERZA
LEWIKI
REŻYSERIA
KRYSTYNA
SKUSZANKA
SCENOGRAFIA
TADEUSZ KANTOR
MUZYKA
JERZY BRESTICZKER

PREMIERA 16 WRZEŚNIA 1956

KSIĄŻĘ	JERZY PRZYBYLSKI
ANGELO	TADEUSZ SZANIĘCKI
ESKALUS	FERDYN. SARNOWSKI
KLAUDIO	MACIEJ NOWAKOWSKI <i>Ferdynand Matysik</i>
LUCIO	EDWARD RĄCZKOWSKI
SZLACHCIC	MICHAŁ LEKSZYCKI
PROFOS	FRANCISZEK PIECZKA
MNICH PIOTR	RYSZARD KOTAS <i>Ziemiński Andrzej</i>
SŁUGA ANGELA	JAN MĄCZKA
ŁOKIEC	WITOLD PYRKOSZ <i>Komarnicki Lech</i>
PIANKA	FERDYNAND MATYSIK
POMPEJUSZ	EDWARD SKARGA
KAT OBRZYDLUCH	JAN BRZEZIŃSKI
BERNARDO	TADEUSZ JURASZ
IZABELLA	IZABELLA OLSZEWSKA
MARIANNA	DANUTA LIPIŃSKA
JULIA	ANNA GOŁĘBOWSKA
FRANCISZKA	JANIŃA GRUDNIEWICZ
PANI PRZEPICZONA	EUGENIA ROMANOW
STRAŻNICZY	* * *

5 5

„Miarka za Miarkę” Szekspira nie ma w Polsce bogatej tradycji scenicznej. Grana we Lwowie w 1902 roku z udziałem Heleny Modrzejewskiej, następnie w Warszawie w roku 1933, po wojnie po raz pierwszy wznowiona została na scenie Teatru Ziemi Opolskiej w roku 1953.

Nie chcę analizować przyczyn małej popularności tej komedii, pragnę natomiast podkreślić z okazji wystawienia „Miarki” na scenie naszego Teatru, że uważam ją za jeden z najciekawszych i najbogatszych myślowo dramatów wielkiego poety, za dramat, do którego możemy stale wracać, aby odczytać i przeżyć go na nowo i odnaleźć w nim prawdę otaczającego nas świata.

„Miarka za Miarkę” napisana w roku 1604 pochodzi z okresu wielkich tragedii szekspirowskich. Zarówno chronologicznie jak i w klimacie dramatycznym wiązać ją można najściślej z „Hamletem”.

Śmierć królowej Elżbiety zamknęła epokę renesansowej „wesolej Anglii”. Wraz z panowaniem Stuartów, króla Jakuba I, zawisła nad Anglią groźba wstecznicwa, nawrotu do średniowiecza, ciemnego despotyzmu, fałszu i obłudy.

Mimo ponurego obrazu świata „Miarka za

→

Miarę jest jednak komedią. Jest komedią nie z racji humerystycznych scen, które przeplatają właściwy wątek dramatu (takie sceny spotykamy również i w tragediach szekspirowskich), ani przez komediowo konwencjonalne zakończenie. Istotą komediowości „Miarę” jest głęboka ironia i swoisty okrutny humor, którym posługuje się tu Szekspir dla zdemaskowania fałszu, głupoty i zbrodni.

W całej wielkiej spuściźnie Szekspira komedia ta najbardziej chyba drastycznie i bezpośrednio dotyka zagadnień prawno-moralnych społecznego życia.

„Umysł ludzki — pisał Romain Rolland — bardzo chętnie pasie się na oparkanionym pastwisku. Niechętnie słucha krytyki, która burzy skorupę, w jakiej oddawna żyje, zwłaszcza drażni go to, co mu przeszkadza spać wygodnie w jego złudzeniach”. W szekspirowskiej „Miarce” widzę przede wszystkim ostrą satyrę na te złudzenia, na obłudę człowieka w stosunku do innych i samego siebie. Satyrą tą walczy Szekspir o człowieka niezafalszowanego, ocalając z ponurego obrazu świata najwyższą zdobycz swojego wieku: miłość samego życia, wolność człowieka i wiarę w siłę poznawczą jego umysłu.

KRYSTYNA SKUSZANKA

PROJEKTY KOSTIUMÓW
TADEUSZA KANTORA.

TADEUSZ KANTOR

PROJEKT KOSTIUMU

W I L L I A M S Z E K S P I R

Znużon tym wszystkim, pragnę tylko śmierci.
Widzę, jak zasług mieniem kij żebraczy,
I jak i szczerść przysięga inaczej,
I jak niegodnym krzyże dają złote,
I jak zdeptana jest dziewiczść miła,
I jak prawdziwą ukrzywdza się cność,
I jak przez słaby rząd kuleje siła,
Jak wobec władzy sztuka mdła jest w słowie,
I jak nad wiedzą pieczę mają błazni,
I jak prostactwem prostoła się zowie,
Jak dobro więźniem, a zło stróżem kaźni:
Znużon tym wszystkim chciałbym odejść
w ciemnię,
Jeno że nie chcę, byś został beze mnie.

SONET 46.

Być złym jest lepiej, niżli zań uchodzić;
Gdy to, co nie jest, podlega naganie,
I gdy się musisz z stratą czci pogodzić,
Nie przez grzech własny, lecz innych mnie-
manie —

Przecz rozpustnymi patrzeć ma oczami,
Chutny fałsz plamą na krew moją młodą!
Przecz mają plamą, zwać, co mnie nie plami,
Ci, którzy żywot poplamiony wiodą!
Nie. Ja tym jestem, czym jestem, a ludzie,
Którzy mnie łają, sądzą miarą własną;
Ja czysty jestem, ci zaś chodzą w brudzie,
Darmo ich podłość lży mą duszę jasną.
Chyba, że z zdaniem godzą się zbyt znanym,
Że złym świat cały i że zło jest panem.

SONET 121

WNĘTRZE TEATRU „POD ŁĄBĘZIEM”.

**NIE RUSZYSZ SIĘ STĄD, AŻ CI POSTAWIĘ
ZWIERCADŁO, W KTÓRYM ZOBACZYSZ
NAJTAJEMNIEJSZĄ GŁĄB DUSZY WŁASNEJ.**

HAMLET

WILLIAMSZEKSPER
SHAKESPEARE 1564 — 1616

Poeta, aktor, największy pisarz dramatyczny świata. Urodził się 23 kwietnia 1564 r. w miasteczku Strafford nad Awonem. Karierę teatralną rozpoczyna w Londynie w teatrze znanego tragika Burbadge, a następnie w kompaniach aktorskich „Sług lorda Szambelana” i „Sług Królewskich” jako aktor, przedsiębiorca i dostawca sztuk teatralnych. Twórczość Szekspira obejmuje 37 dramaty (tragedie, komedie, baśnie dramatyczne i udramatyzowane kroniki historyczne), dwa poematy i 154 sonety; wśród nich arcydzieła: Tragedie: ROMEO i JULIA, OTELLO, MAKBET, KRÓL LIR, HAMLET; Komedie: SEN NOCY LETNIEJ, WIELE HAŁASU O NIC, WIECZÓR TRZECH KRÓLI, JAK WAM SIĘ TO PODOBA, MIARKA ZA MIARKĘ; Dramaty historyczne: JULIUSZ CEZAR, HENRYK IV, KORIOLAN; Baśnie romantyczne: BURZA i OPowieść zimowa.

Twórczość dramatyczna zapewniła Szekspierowi nieśmiertelność. Był jednym z najwybitniejszych twórców wielkiej epoki Odrodzenia, którą Marks nazywał „jułtzenką ery kapitalistycznej”. Jak wielcy humaniści epoki: Rafael, Leonardo da Vinci, Michał Anioł, Bacon, Kopernik, Cervantes, Rabelais i Montaigne — Szekspir rewolucjonizował świat pojęć na przełomie Średniowiecza i Czasów Nowożytnych. Nikt przed nim i nikt po nim z taką wnikliwością nie odtworzył w literaturze całej znikomości i wielkości spraw człowieka; fragizmu konfliktów moralnych i losu ludzkiego.

Teatr i dramat Szekspira nie starzeje się; był i jest natchnieniem twórców wszystkich czasów.

JULIUSZ SŁOWACKI „KORDIAN”

Szekspirze! duchu! zbudowałeś górę,
Więszą od góry, którą Bóg postawił,
Boś ty ślepemu o przepaści prawił,
Z nieskończonością zbliżyłeś twórcy
ziemi.

Wolałbym ciemną mieć na oczach
chmurę,
I patrzeć na świat oczami twojemi.

ASYST. REŻYSERA, INSPICJENT EDWARD SKARGA
ASYSTENT SCENOGRAFA MARIAN GARLICKI
KIER. LITERACKI JÓZEF GRUDA
KIER. TECHNICZNY JÓZEF DUVALE
KIER. PRAC. KRAWIECKIEJ ZDZISŁAWA GAJDECZKO
FELIKS KOLAK
KIEROWNIK OŚWIETLENIA ANTONI KOLANOWSKI
RADIOAKUSTYK HUBERT BREGUŁA
BRYGADIER SCENY EDWARD GÓRSKI
KIER. PRAC. PERUKARSKIEJ HENRYK JARGOSZ

TWÓRCZOŚĆ SZEKSPIRA

- 1590 Henryk VI (druga część)
Henryk VI (trzecia część)
- 1591 Henryk VI (pierwsza część)
- 1592 Ryszard III
Komedia Omyłek
- 1593 Tylus Andronikus
Poskromienie złońnicy
- 1594 Dwaj panowie z Werony
Stracone zachody miłosne
Romeo i Julia
- 1595 Ryszard II
Sen nocy letniej
- 1596 Król Jan
Kupiec wenecki
- 1597 Henryk IV (pierwsza część)
Henryk IV (druga część)
- 1598 Wiele hałasu o nic
Henryk V
Wesołe kumoszki z Windsoru
- 1599 Juliusz Cezar
Jak wam to się podoba
- 1600 Wieczór trzech króli
- 1601 Hamlet
- 1602 Troilus i Kressyda
Wszystko dobre co się dobrze
kończy
- 1604 Miarka za Miarkę
Otello
- 1605 Król Lir
Makbet
- 1606 Antoniusz i Kleopatra
- 1607 Koriolan
Tymon Aleńczyk
- 1608 Perykles
- 1609 Cymbelin
- 1610 Opowieść zimowa
- 1612 Burza
Henryk VIII

JERZY TIMOSZEWICZ

Nowa Huta. 3-XI-56v